T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

21 Ekim 2026

Sayı : 30824082-610-17086006
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat:Yurdagül GÜNEŞ Tel: 410 14 46
Faks:418 74 63 e-posta: haydar.demirer@csb.gov.tr elektronik ağ: www.csb.gov.tr

7/42490 6K 133

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/42490 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

İzmir'in Menemen ilçesinde, Çavuşköy ve Eski Gediz mevkilerindeki tarım alanlarında izinsiz kazılarla kum alındığı, oluşan boşluklara hafriyat, moloz ve inşaat atıkları döküldüğü, bu faaliyetlerin çevresel açıdan ciddi bir tahribat yarattığı ve söz konusu alanların zamanla tarım dışı kullanımlara zemin hazırlayabileceği yönünde iddialar basma yansımıştır. Aynı haberlerde, bu döküm ve kazı faaliyetlerinin çevre mevzuatına, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları yönetimine ve arazi kullanım kurallarına aykırılık taşıyabileceği belirtilmektedir.

Diğer yandan, Gediz Ovası'ndaki tarım arazilerinin kaçak hafriyat tehdidi altında olduğu; hafriyat atıklarının yeraltı sularına taşınabileceği; su kuyularını, ekosistemi ve insan sağlığını etkileyebileceği; bazı atıkların toksik veya tehlikeli bileşenler içerebileceği yönündeki değerlendirmeler kamuoyunda ciddi kaygı yaratmıştır. Bu çerçevede, çevresel denetim, atık yönetimi, kirlenmiş saha riski, ÇED ve koruma mevzuatı bakımından Bakanlığın sorumluluk alanı içinde etkin bir inceleme yürütülmesi kamu yararı açısından zorunludur.

1) Bakanlığınıza bağlı İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından Menemen ilçesi Çavuşköy ve Eski Gediz mevkilerinde 2024, 2025 ve 2026 yıllarında hafriyat, dolgu, moloz dökümü ve arazi tahribatına ilişkin kaç denetim yapılmıştır?

2) Bakanlığınızın elinde söz konusu bölgelerde tarım arazilerine hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atığı, moloz veya başka atıkların döküldüğüne ilişkin resmi tespit, tutanak, laboratuvar sonucu veya idari işlem dosyası bulunmakta mıdır?

3) Menemen'de anılan alanlarda yürütülen kazı ve dolgu faaliyetleri için herhangi bir çevresel izin, hafriyat taşıma/döküm izni, atık kabul izni, depolama sahası izni veya benzeri idari izin verilmiş midir? Verilmiş ise hangi parselleri kapsamaktadır?

4) Bakanlığınız, söz konusu bölgelerde döküldüğü iddia edilen atıkların içeriğine ilişkin asbest, ağır metal, tehlikeli atık, kirletici bileşen veya toprak ve su kirliliği analizleri yapmış mıdır; yapmış ise sonuçları nelerdir?

5) Menemen'de söz konusu faaliyetler nedeniyle son üç yılda kaç gerçek veya tüzel kişi hakkında idari para cezası, faaliyet durdurma, suç duyurusu veya eski hale getirme yükümlülüğü karan uygulanmıştır?

6) Bakanlığınızın kayıtlarına göre, anılan bölgelerdeki faaliyetlerin ÇED Yönetmeliği, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolüne ilişkin düzenlemeler ve diğer ilgili mevzuat bakımından ihlal oluşturduğu tespit edilmiş midir?

7) Bakanlığınız, Menemen'de Çavuşköy ve Eski Gediz çevresindeki tarım alanlarında oluştuğu iddia edilen çevresel tahribatın giderilmesi için rehabilitasyon, kirletici temizliği, toprağın eski haline getirilmesi ve izinsiz dökümlerin kaldırılması yönünde herhangi bir işlem başlatmış mıdır?

CEVAP

Bakanlığımız/İzmir İl Müdürlüğümüzce Menemen'de Çavuşköy ve Eski Gediz Mevkilerinde tarım alanlarında oluştuğu iddia edilen çevresel tahribatın giderilmesi için rehabilitasyon, kirletici temizliği,

toprağın eski haline getirilmesi ve izinsiz dökümlerin önlenmesi yönünde takip denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Anılan bölgelerdeki faaliyetlerin Hafriyat Toprağı ve İnşaat/yıkıntı Atıklarının Kontrolüne ilişkin düzenlemeler ve diğer ilgili mevzuat bakımından ihlal oluşturduğu tespit edilmiş ve idari yaptırım uygulanmıştır.

İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından Çavuşköy ve eski Gediz Mevkilerinde 2024 -2026 yılları arasında atık konusunda 309 adet denetim gerçekleştirilmiş olup;

Menemen'de söz konusu faaliyetler nedeniyle son üç yılda 35 adet gerçek kişi ve 24 adet tüzel kişi hakkında idari yaptırım uygulanmış ve gerçek kişi hakkında da Menemen Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurunda bulunulmuştur.